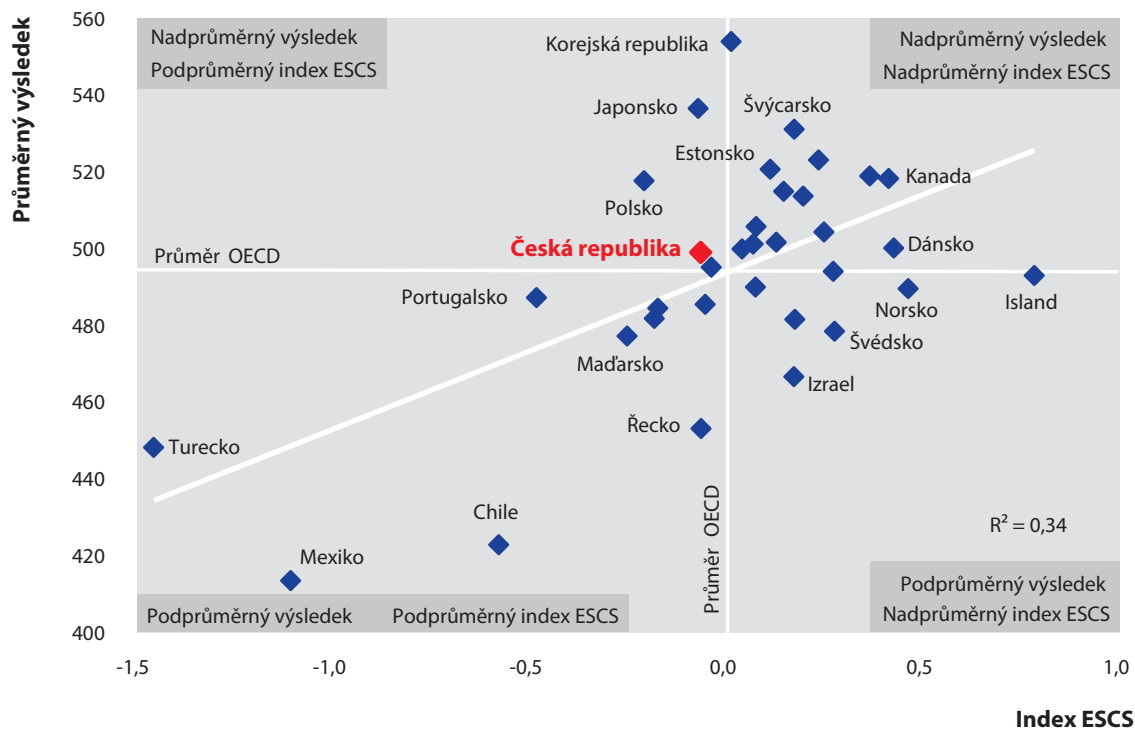

Obr 4.3**Průměrný výsledek a průměrný index ESCS**

(PISA 2012 – Matematická gramotnost)

Z obrázku 4.3, kde je znázorněn vztah mezi průměrnou hodnotou indexu ESCS žáků jednotlivých zemí OECD a jejich průměrným výsledkem v matematické gramotnosti, je zřejmé, že průměrný výsledek zemí roste s rostoucím indexem ESCS. V zemích, které se nacházejí poblíž proložené přímky (socioekonomického gradientu), je vztah mezi výsledkem žáků a jejich průměrným socioekonomickým statusem silný. Jestliže země leží daleko od proložené přímky, výsledek není socioekonomickým statusem příliš ovlivňován. Česká republika je v oblasti matematické gramotnosti zemí s mírně nadprůměrným výsledkem a mírně podprůměrným indexem ESCS, přičemž socioekonomický status má na výsledky žáků značný vliv. (To dokládá také další obrázek 4.4.)

Na obrázku 4.4 je znázorněna míra vlivu ESCS na výsledky žáků v zemích OECD. Velikost úsečky u každé země určuje, o kolik bodů by se změnil průměrný výsledek jejich žáků v matematice, kdyby se hodnota indexu ESCS změnila o jednotku. Nejmenší závislost výsledků žáků na jejich socioekonomickém zázemí vykazuje Mexiko (18 bodů) a Estonsko (29 bodů). Estonsko je přitom zemí, kde jsou nadprůměrné výsledky kombinovány jak s malými rozdíly mezi výsledky slabých a výborných žáků⁷, tak s jejich malou závislostí na socioekonomickém zázemí. Česká republika (51 bodů) a Slovensko (54 bodů) naopak patří k pěti zemím s nejsilnějším vlivem socioekonomického zázemí na vzdělávací výsledky žáků. Hodnota průměru zemí OECD je 39 bodů.

⁷ Viz kapitola 2.